

KALATE OSU PAUL A NGA TILI TIMÔTEUS

Mebatan

(Tit 1 : 1-4)

1 1 Ma Paul nlômane Krist Yésus amu abendé Zambe Nyii wongan a di Krist Yésus, ndinleme jangan, m'atili Timôteus, nya monô wom e mbunan été. Mvam, nkoan éngôngol, a mvo'é bi bo'o e e be wo, bi so'o e be Zambe Esaa, a e be Yésus Nti wongan.

Nleban ajô ñye'elan ô ne minsos

(Gal 3 : 10-12 ; 15-24 ; 5 : 6 ; 1Tim 6 : 3-5, 20, 21 ; 2 Tim 2 : 10-14 ; Tit 3 : 9)

3 Aval ane me nga lebe wo éyoñ éte me kele'e Makédônia, na ô tabe Efésus, ane ô ne ve bôte béziñ atife na, be bo te ye'ele ñye'elan mfe, 4 a bo te timbi a minkana a nlañane bindan ô ne te asu'u, ñwô w'abulu nsônane bisô, sa ñye'elane Zambe a teléya ane wu ya mbunan. 5 vôm ate mesondô'ô ya ésaé Jangan a ne mfubane nlem a mbamba mone tyiña nleme a mbunan ô ne bebela. 6 Bôte bevo'o be nga vus mfa'a ya mam mete, be nga yale zene fe mfa'a ya momoa nkobô. 7 Be nga nye'e be bo'o beye'ele metiñ, ve be mbe te yemelan mam b'ajô nge nge aka'a mam bebien b'atu'a yemete.

8 Nde bi ayeme na, metiñ me ne mvaé nge mô't abelane me ane m'ajô, 9 vôm a yeme jame dina na, metiñ me nji teleban amu ajô zôsôa mô't, ve amu ajô bebiasé metiñ a bebo melo, amu ajô betyamane Zambe a beboabé, amu ajô mimvimvin a bebo ébiasé, amu ajô bebôm beésaa a bebôm benyia, amu ajô bewôé bôt, 10 beke mangan, beyaé befam bevok, bekuane belo, belaa minsos, bekane mengana medu'an, a nge jam afe d'aselan zôsôa ñye'elan e ne bo été. 11 aval ane étôto'o mbamba foé Zambe a ne ébotan a jô, nnye a nga veban e be ma.

Akéva amu nkoan éngôngo

(M.M. 26 : 9-20 ; 1 Kor 15 : 9, 10)

12 M'ave akéva e be nyô a nga yemete ma, nnye a ne krist Yésus Nti wongan, amu a nga yene ma nyô ya buni, ntelan a nga telé ma ésaé mvolan éte, 13 akôsabo me mbe nkobô Zambe ébiasé melu mvus, a nkpwe'ele, a môta bibeka'a. Ve me nga kooban éngôngol, amu me nga bo nalé amu ndiman a bisô été. 14 Ve mvam Nti wongan é nga dañedañ a fulan a mbunan a nye'an ô ne e be Krist Yésus. 15 Njôane wuna ô ne wu ya buni, a wu w'ayiane kañeseban be bôte bese na, Krist Yésus a nga zu e si nyô na, a nyii beboabé; mmbe bete ma me ne nyô ya ôsu. 16 Ve amu ajô ete nde me nga koobane de éngôngol, nde ete e be ma, mô't ôsu ate, Yésus Krist a ne kulan ayab njibane dé ane éve'ela'a mfa'a ya ba b'aye buni nye akui ényiñe ya nnôm éto. 17 Nde e be Njô Bôt ya miaé mise, nyô a ne te ngul ya ndaman, te yené, nyô a ne Zambe étam étam, ésemen a дума bi bo'o e be nye akekui nnôm éto a nô'm éto. Amen.

18 Abendé dina nde m'ave wo, A mone wom Timôteus, avale ane minkulane mejô mi nga litiban e be wo, na ô bo mbamba bita a mie. 19 O bi'i mbunan a mbamba mona tyiña nlem, nnye ate bôte bevok be nga sô'ôlô si, a kubu e mañe ya mbunane wob, 20 mmbe bete Himénayos baa Aleksander be ne été: mmbe me nga kalan e be Satan ane b'aye beban, a bo te fe beta biasé Zambe.

Miñye'elan ajô meye'elan

(1 Bejôô 8 : 43; Yér 29 : 7; Mark 16 : 15, 16; Yôh 3 : 16, 17; Behéb 2: 9; 1 Pét 2 : 12-15; 1 Yôh 3 : 21, 22)

2 1 Ajô ete m'alebe wo ôsusua ya mam mese na, minja'an a meye'elan, a mvañan, a mvean akéva, bi boba'an ajô ya bôte bese: 2 Ajô bôt a ba bese be bili beta bito, nde ete bi ne tabe ényíñ é ne évôvoé a nje'eban a nkoane Zambe woñ a éjjin mezene mese. 3 Jam ete e ne mvaé a di e ne nkañesan e mise me Zambe, Nyii wongan, 4 nnye a kômbô na, bôte bese be nyiiban akui ñyeman ya yeme benya mejôô. 5 Amu Zambe a ne wua, ntebe zañe ke wua, e zañe Zambe a bôt, nnye ate a ne môt , krist Yésus ; 6 nnye a nga ve émien a ne ngôtô ajô bôte bese, nkañete ôte ô nga veban biyoñ bi ayian. 7 Nwô me nga teléban nkatefoé a nlôman—m'ajô benya mejôô, me nji laa minsos — a ñye'ele bikul mfa'a ya mbunan a benya mejôô.

8 Ajô ete m'ayi na, befam be ye'elan vôm ase, be bete'e mimfubane mi mo e yôb, teke'e ayaa, nge bisô. 9 Aval ete fe m'ayi na, binga be kômesan a mengômesan me ne abeñ a éjjin, sa a mfenan ési ya melitan, nge a gôlt, nge a metabé, nge a ngômesan é ne beta tañ; 10 ve mbamba mimboan, mmie mi ayiane binga b'ameme na, , b'ako Zambe woñ. 11 Minga a yek'éé tabe ne mieeñ , a mewô'ô mese. 12 Ve me nji kañese na, minga a ye'ele nge jôô befam, ve a yiane tabe ne mieeñ. 13 Amu na, Adam nnye a nga taté tééban, wôna Eva; 14 a Adam a nji du'uban, ve minga, vôm a nga du'uban, a bo ntyam atiñ. 15 Ve akôsabo nalé, a ye nyiiban a mbiaéan a biaé bon, nge a langan a too e mbunan a nye'an a mfuban été, a fulan a éjjin.

Mefulu beévek

(Tit 1 : 5-9; 1 Pét 5 : 1-4)

3 1 Njôane wuna ô ne wu ya buni na, Nge môt éziñ a nyamete tabe éto évek, a kômbô mbamba ésaé. 2 Ajô ete d'ayiane na, évek a bo te bijô, nnôma minga wua, môt a jôô émien, môt a ne fek, a too fe ngômôtô, anyep, atyeñ ya ye'ele; sa ñso'o bilam, sa môt a ne évo, ve nyô a bili mbamba nlem, sa môta meluman, nge ôzañe moné; 4 môt a jôô nda jé émien mvaé, môt a jô'ô bone bé be wô'ô nye a éjjine ése. 5 Ve nge môt a ne te yem jôô nda jé émien, a ye kale Kirké Zambe aya ? 6 a bo'o te bo môt a ndôme kôñelane nlem, a za bo mebun a medu'an a ku e mekua me diable été. 7 Nalé fe, a yiane bi mbamba nkañete e be ba be ne atan, a za bo na, a ye ku e minkomekan a ôlam e diable été.

Mefulu bediakon

8 Aval ete fe bediakon b'aye yiane bebebela be bôt, sa bôt ya menyu mebaé, nge bôt b'abulu nyu wain, nge mindôndo'o mi ajeñ akum, 9 ve ba b'akebetan a ndimba jam ya mbunan e mfuban mone tyiña nlem été; 10 Mmbe fe be taté'é fasaban, mvus éte, nge be ne te bijô, be bo'o ésaé bediakon; 11 avale ete fe beyale bap, b'ayiane bo bebebela, sa beso'é bôt, ve ba be ne fek, ba ya buni mezene mese. 12 Bediakon bebien be bo'o, fam ése nnôma minga wua, be jô'ô bone bap a menda map mvaé. 13 Amu na, ba be boya ésaé bediakon mvaé, b'akôm bebien mbamba éto, be bili fe beta éyo'o nlem mfa'a ya mbunan b'abuni Krist Yésus.

Ndimba jam ya mbunane wongan

14 M'atili wo mam ma, me too ndi na, me mbeme zu e be wo. 15 Ve nge m'alangan, m'atili wo, nde ô ne yem aval ane mô't a yiane tabe e nda Zambe été, nje é ne kirke vevea Zambe, akôn a ésuka'a benya mejôô. 16 Beta jam fo'o bi ameme nyô, ndimba jam ya mbunane wongan a ne na,

Nyô a nga litiban e minsôn été, a kaléban nsisim été,

A yené e beéngel, a katebane foé e meyoñ été, A buniban e si nyô,

A nga nyoñeban e yôb e étôto'o été.

Nkulan ajô ya nli'ane mbunan

(Rôm 14 : 17 ; Kol 2 : 16-23 ; Tit 1 : 15, 16 ; 1 Yôh 4 : 1-3)

4 1 Ve Nsisim w'atu'a jô na, e melu m'asu'ulan, bevo'o b'aye kôlô e mbunan, ve lateban a minsisim mi ne medu'an a minye'elan mi mbia minsisim, 2 amu bivuvu'u bekobô minsos, mmbe mone tyiña nlem wob a ntoo bifele bife, 3 be tyili'i bôt aluk, a bendé na, be tyi bidi, mbie Zambe a nga té na, ba b'abuni a yeme benya mejôô, be nyoñe bie a mvean akéva. 4 Amu na, jôm ése Zambe a nga té é ne mvaé, a teke'e jôm é ne beneban, nge b'anyoñe je a mvean akéva, 5 amu j'atéléban étyi a mejô me Zambe a me'ye'elan.

Mbamba mboésáé Krist Yésus

(Mark 10 : 29, 30 ; 1 Tim 6 : 6-8, 11 ; 2 Tim 2 : 14-16)

6 Nge w'atyeñele bobenyoñe mam ma w'aye bo mbamaba mboésáé Yésus Krist, ntôñan a mejô ya mbunan a mbamba ñye'elan, nnye ô maneya tôñesan. 7 Ve ô bene bebiasé Zambe a minkañete minnôm mi binga? Fôkô'ô womien mfa'a ya nkoane Zambe woñ ; 8 amu mfô'ane nyôl w'avolo abim éziñ, ve nkoane Zambe woñ w'avolô mfa'a ya mam mese, amu ô bili ntifetan e ényoñe ji a ji j'aye zu. 9 Njôane wuna ô ne wu ya buni, a w'ayiane tu'a kañeseban. 10 Jam ete nde bi awu de ésaé a sôngan, amu bi tabeya vevea Zambe ndi, nyô a ne nyii bôte bese, adañedañ ba b'abuni.

11 Bendé'é mam mana a ye'ele me. 12 Mô't a bo'o te biasé wo amu ô ne ndôman, ve ô bo'o éve'ela'a e be ba b'abuni, mfa'a ya nkobô, a ntaban ô too, a nye'an, a mbunan, a mfuban. 13 Akekui éyoñ m'azu, ô kabeta'an a

nlañane bôt kalate, a nleban a ñye'elan. 14 Te bi mvean ô ne be wo éñbwemesé, ñwô ô nga veban e be wo a nkulanemejô a mbétane mo bemvendé. 15 Simesa'ane mam mete; ô va'a nlem été, nde ete bôte bese be ne yen meyaé môé. 16 Tuka'a fombô womien e ñye'elane wôé. Bo'ô mban, nde mboan w'aye bo nalé, w'aye nyii womien a ba b'avô'ôlô wo.

Mvolan mfa'a bôte befe

(Lév 19 : 32; Gal 6 : 1)

5 1 Te komekan mvendé mô't, ve ô lebe nye aval ane ésoo. Bendômane fe ane bobenyoñ, 2 minnôm mi binga ane benyua, a bengone be binga ane benyô kal, mfuban ôse.

3 Semé'é minkuse mi binga mi ne benya minkusus, 4 ve nge nkuse minga ô bili bon, nge bendaé, be taté'é ye'é liti bôte ya nda jap nkoane Zambe woñ, be tima'ane bebiaé bap ma'an be nga nyoñe e be be; amu jam ete e ne nkañesan e mise me Zambe. 5 Ve minga a ne nya nkusu, a ôbubua, nye a tabe Zambe ndi, a bo fe mban ya bo minja'an a meye'elan alu baa bôs. 6 Ve nkus w'atôñ mam ya minsôn, ñwô ôte ñwô ô ne ñwuan, , akôsabo ô vee; 7 Bendé'é fe mam ma, nde ete b'aye bo te bijô. 8 Ve nge mô't éziñ a nji taté kôme mam ya bôte bé émien, adañedañ ba ya nda bôt jé, a kateya mbunan. A ne abé a dañ mô't a ne te buni. 9 Nkus ô bo'ô te tiliban e nsamba minkus, ve éyoñ ô nto mimbu mewôm mesaman, wu ô nga too minga nnôme wua, 10 wu w'awum a mbamba mimboan, wu ô nga yeme kale bon, wu w'abo beyeñ anyep, wu w'asôbe mimfufub mebo, wu ô nga volô bôt b'ayene njuk, wu ô veyay nyôle jé e mboane mvaé mezene mese. 11 Ve ô bene minkus mi ne bengon, amu éyoñ b'aye bi ayôñ minkômbane d'adutu be be kandane krist, b'aye kômbô ke e meluk. 12 Be ne mekua, amu be biaséya atiñ ôsu dap, 13 a na, éyoñ éte ébien, b'aye ye'é éles, ve yeñ e menda menda. Sa ve éles étam, ve b'aye bo fob a zok, a kobô mam be ne te yiane kobô ; 14 Ajô été m'ayi na, minkus mi ne bengon mi ke e meluk a biaé bon a ba'ale menda map, a bo te ve nziziñ akalane ya kobô bia abé ; 15 amu ja'an éyoñe ji, mivo'ô mi yaleya feñ ya tôñe satan. 16 Nge minga éziñ a ne mbuni, a bili minkus, a volô'ô mie, kirké é bo te be'e mbe'e ôte, nalé ébien j'aye volô mi mi ne beya minkusu.

17 Bemvendé b'ajô mvaé, b'ayiane nyoñ ésemen mekim mebaé, adañedañ ba b'aju'u ésaé mfa'a ya mejô a e ñye'elan. 18 Amu ntilan w'ajô na,

“ W'aye bo te dib nnôm ényaka anyu éyoñ a tibi fes ;”

a na,

Rev. Mathias MEYE
Secrétaire Général 1961.....

“ mboésaé a yiane nyoñe meya’ane mé ;”

19 Te kañese jam b’abo’olô mvendé, vengevenge ve a anyu bengaa bebaé nge bela. 20 Ba b’ayembe mboan abé, komeka’ane be, bôte bese be lôô, ane ba bevo’o fe b’aye ko woñ. 21 M’abendé wo asu Zambe, a asu Krist Yésus a mintobane beéngel na, ô ba’ala mam ma teke’e wu môte dis, te bo jam éziñ a ôbangam . 22 Te bo avôle ya beté môte mo, nge fubu éza mam abé été. Ba’ala womien mfuban. 23 Te beta bo ô nya’a ve mendim étam, ve ô bela’ane fe ôyôme wain amu ajô ya ôsañe viôé a ébata’a ate’e nyôle jôé.

24 Mam abé me bôte bevok m’ayené atan, me yi’ane vebane meku ; a ma me bôte mevo’o fe, m’asu’ulane yené. 25 Aval ete fe, mbamba mimboan mi ayené atan, a ja’ana éyoñ mi nji bo nalé, mi se ngule ya tabe nsolan.

6 1 Abime bôt e ne éboñeté belo si, be tame yene beti bab avale bôt d’ayiane nyoñ ésémen ése, nalé jôé Zambe a ñye’elan bi za biaséban, 2 Ve ba be bili beti be ne bebuni, be bo’o te biasé be amu be ne bobenyañ, ve be tame dañe saane be, amu ba b’anyoñe mfi ya mbamba mboan ate, be ne bebuni a bôt b’anye’eban.

Ekotekot ñye’elan a nya akumu

(Mat 6 : 19-34 ; Mark 4 : 18, 19; Rom 16 : 17, 18; Behéb 13 : 5)

O ye’ele’e mam mana a tebele me. 3 Nge môte éziñ a ye’ele jam afe, a bo te tôôbô a a bezôsôô mejô, ma me Nti wongan Yésus Krist, ñye’elan ô nji tôôbô a nkoane Zambe woñ, 4 nnye a ne mvusan a mebun, a ne te yeme jam, a bili mbia fulu ya bo mintañete a mfeta mejô. Vôm ate mesengan m’aso, a ntañete, a nkobô ébiasé, a mbia bisô, 5 a mewôman e zañe bôt be ne minlem ndaman, mmbe benya mejôô me vaabaneya e be be. B’asimesane na, nkoane Zambe woñ ône zen ya yen akum. 6 Yaa, nkoane Zambe woñ afulan nlem mevak, ô ne beta meyak. 7 Amu na, bi nji ke zuu jôm éziñ e si nyô, nalé fe bi vo’o ke kee jôm éziñ ya été. 8 Nde vôm bi bili bidi a mengômesan, bi ayiane yene mvaé a biôm bite. 9 Ve ba b’akômbô bo akum, b’aku meve’ele a ôlam ya mbia minkômban abui été, mmie mi ne asuk a éndaman, avale minkômban d’afuti bôt e ndaman a e njañan été. 10 Amu ôzañe ô ne ndi ya mbia be mam mese, nnye ate, éyoñ bôte bevo’o be nga nyamete nye, be nga yale zene fe ya li’i mbunan, be jiiya fe bebien a mbia jama alun.

Mbamba mewosane ya mbunan

(2 Tim 2 : 3-7, 22; 4 : 1-8; Yuda 24, 25)

11 Ve wo, A môta Zambe, mate’e mam mete, ô tôñesa’ane zôsôô a nkoane Zambe woñ, mbunan a nye’an, mbane njiban a nje’ebane nlem. 12 O luma’an mbamba meluman me mbunan. O bili ényañ ya nnôm éto, nje éte ô nga loban éyoñ ô nga meme fe mbamba mmeman e mise bengaa abui. 13 M’abele wo e mise me Zambe, nyô a bo biôme bise bevevee, a asu Krist Yésus, nyô a nga kpwaan mbamba mmeman asu Pontus Pilatus. 14 M’alebe wo na, ô ba’ale abendé ete, te ayeñ, te bijô, akekui ñyenan Nti wongan Yésus Krist a ye yené, 15 ñwô ôte nyô étam a ne mvômvome Kaso, Njôô ya bejôô, a Nti ya beti, a ye liti éyoñ biyoñ bi ayian; 16 nnye étam a ne te wu, a too éfufub nje môte a vo’o subu bebé, nnye ate te ke môte a nga tameya yen, nge bo ngule ya yen; ésemen a éwôlô ya nnôm éto bi bo’o e be nye. Amen.

17 Mfa'a ba be ne akum abui e si nyô, ô lebe be na, be bo te bo mebun, nge tabe akum ndi, nde mô't a dimi nge d'aye libi, ve tabe Zambe ndi, nnye ate a ve bia biôm bise abui abui ane bi aye va'a bie. 18 Be bo'o mbamba mimboan. Be bo'o ésôs a akap. 19 Nalé ate b'aye naane bebien akum e ne mbamba mbôka'a mfa'a ya melu m'azu, nde ete be ne bi ényiñ é ne fo'o ényiñ.

20 A Timôteus, ô ba'ale'e jôm é nga veban e be wo. O sa'ale'e bitôtô'ô bi nkobô a nsoane bisô b'aloene na, ñyemane mam, 21 ñwô ôte bôte bevok be nga mem, be yaleya zene fe ya lí'i mbunan.

Mvam é bo'o e be mia.

Rev. Matthias MEYE
Secrétaire Général 1961.....